

Medlemmer i Hamarøy kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Onsdag 21. september klokken 11.00

Møtested: Møterom Polden, kommunehuset, Oppeid

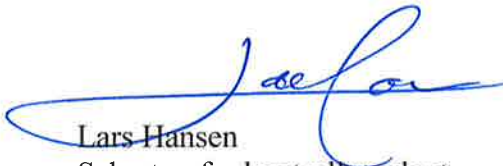
SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
13/16	Godkjenning av protokoll fra møte 12. mai 2016
14/16	Kontrollutvalgets oppfølging av revisors brev nummer 2
15/16	Redegjørelse om status for kommunens økonomi
16/16	Plan for selskapskontroll 2016-2019
17/16	Bestilling av forvaltningsrevisjon ledelse og styring
18/16	Budsjett for kontroll og tilsyn 2017
19/16	Revisors vurdering av egen uavhengighet
20/16	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
21/16	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Oppeid, 8. september 2016

Ingvald Sørensen (s)
Leder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kopi sendes: Ordfører, rådmann, Salten kommunerevisjon IKS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling).

SAK 13/16

Godkjenning av protokoll fra møte 12. mai 2016

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mai 2016

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møte legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 12. mai 2016 godkjennes.

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – HAMARØY KONTROLLUTVALG

Møtedato: Torsdag 12. mai 2016 klokken 11.00 – 13.00

Møtested: Møterom Polden, kommunehuset, Oppeid

Saksnr.: 07/16 – 12/16

Til stede:

Ingvald Sørensen, leder
Torild Valle Thomassen, nestleder
Anniken Rafnung Kristiansen

Forfall:

Ingen

Varamedlemmer:

Ingen

Øvrige:

Ordfører Jan Folke
Økonomisjef Arne Hammersland møtte i tilknytning til sak 08/16
Revisjonssjef Per Asbjørn Andersen, Salten kommunerevisjon IKS
Sekretær for kontrollutvalget Lars Hansen

**Godkjenning av innkalling
sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent. Utvalget besluttet å behandle sak 08/16 til slutt i møtet.

Merknader:

Det fremkom ikke merknader.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
07/16	Godkjenning av protokoll fra møte 23. februar 2016
08/16	Årsregnskap Hamarøy kommune 2015 – uttalelse fra kontrollutvalget
09/16	Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019
10/16	Oppfølging av forvaltningsrevisjon: Barnevern
11/16	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
12/16	Eventuelt

07/16 Godkjenning av protokoll fra møte 23. februar 2016

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23. februar 2016 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23. februar 2016 godkjennes.

08/16 Årsregnskap Hamarøy kommune 2015 – uttalelse fra kontrollutvalget

Saken ble behandlet som siste sak i møtet.

Økonomisjef Arne Hammersland møtte fra administrasjonen for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har i møte 12. mai 2016 behandlet Hamarøy kommunes årsregnskap for 2015. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet/årsoppgjøret, samt revisjonsberetningen for 2015.

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter samt rådmannens årsberetning, tilfredsstillende brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av Hamarøy kommunes aktivitet i 2015.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet samlet sett viser et regnskapsmessig merforbruk med kr 8 785 565.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen, har kontrollutvalget ingen merknader til Hamarøy kommunes årsregnskap for 2015.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget har i møte 12. mai 2016 behandlet Hamarøy kommunes årsregnskap for 2015. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet/årsoppgjøret, samt revisjonsberetningen for 2015.

Kontrollutvalget mener at presentasjon av årsregnskapet med tilhørende spesifikasjoner og noter samt rådmannens årsberetning, tilfredsstillende brukernes informasjonsbehov og gir et riktig inntrykk av Hamarøy kommunes aktivitet i 2015.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet samlet sett viser et regnskapsmessig merforbruk med kr 8 785 565.

Utover dette og det som fremgår av revisjonsberetningen, har kontrollutvalget ingen merknader til Hamarøy kommunes årsregnskap for 2015.

09/16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

Omforent forslag til vedtak:

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Ledelse og styring
2. Bosetting / integrering av flyktninger / HIS
3. Elevenes psykososiale skolemiljø / mobbing
4. Kommunale bygg – eiendomsforvaltning

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med følgende prioriterte fokusområder:

1. Ledelse og styring
2. Bosetting / integrering av flyktninger / HIS
3. Elevenes psykososiale skolemiljø / mobbing
4. Kommunale bygg – eiendomsforvaltning

Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig.

10/16 Oppfølging av forvaltningsrevisjon: Barnevern

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 62/14 Forvaltningsrevisjonsrapport Barnevernstjenesten i vertskommunesamarbeid.
2. Kommunestyret har i sitt vedtak bedt rådmannen følge opp at de avdekkede manglene rettes av Nord-Salten barnevern, i tillegg til å be om en avklaring av barnevernets og kommunens ansvar og oppgaver når det gjelder forebyggende arbeid blant barn og unge.
3. Kontrollutvalget har bedt rådmannen om en skriftlig redegjørelse om gjennomførte og planlagte tiltak for oppfølging av kommunestyrets vedtak. Utvalget har mottatt vedlagte brev fra rådmannen, og registrerer at det i liten grad vises til konkret oppfølging av kommunestyrets vedtak.
4. Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av forskrift om kontrollutvalg § 12 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 62/14 Forvaltningsrevisjonsrapport Barnevernstjenesten i vertskommunesamarbeid.

2. Kommunestyret har i sitt vedtak bedt rådmannen følge opp at de avdekkede manglene rettes av Nord-Salten barnevern, i tillegg til å be om en avklaring av barnevernets og kommunens ansvar og oppgaver når det gjelder forebyggende arbeid blant barn og unge.
3. Kontrollutvalget har bedt rådmannen om en skriftlig redegjørelse om gjennomførte og planlagte tiltak for oppfølging av kommunestyrets vedtak. Utvalget har mottatt vedlagte brev fra rådmannen, og registrerer at det i liten grad vises til konkret oppfølging av kommunestyrets vedtak.
4. Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

11/16 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Kontrollutvalget fikk lagt frem brev fra Fylkesmannen i Nordland datert 02.05.2016, hvor kommunens budsjettvedtak for 2016 blir underkjent.

Revisor orienterte:

- Om fylkesmannens brev / vedtak.
- Regnskapsrevisjon: Det vil komme et nummerert brev til kontrollutvalget.

Sekretariatet orienterte:

- Om dokumenter vedlagt saken.
- Nordland fylkeskommune har vedtatt å utrede kontrollutvalgssekretariat og revisjon påny.
- Konstituerende møte i Salten kontrollutvalgsservice. Leder: Gisle Hansen (Sørfold), nestleder Gry Janne Rugås (Fauske), medlem arbeidsutvalg: John Ringstad (Steigen)

Vedtak:

Saken tas til orientering.

12/16 Eventuelt

Ytterligere saker til behandling fremkom ikke.

Oppeid den 12. mai 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Hamarøy kommune v/ ordfører og rådmann

SAK 14/16

Kontrollutvalgets oppfølging av revisors brev nummer 2

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 20. mai 2016: Nummerert brev nr 2
- Hamarøy kommune 10.08.2016: Kommentarer til kontrollutvalgets oppfølging av revisors brev nr 2, 2016

Bakgrunn for saken:

Vedlagte brev fra Salten kommunerevisjon datert 20. mai 2016 ble lagt frem i tilknytning til kontrollutvalgets sak med uttalelse til kommuneregnskapet 2015.

Revisor skal i henhold til forskrift om revisjon i kommune og fylkeskommune § 4 skriftlig påpeke visse forhold overfor kontrollutvalget, i nummererte brev:

Revisor skal skriftlig påpeke følgende forhold overfor kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet:

1. *mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger,*
2. *feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen,*
3. *misligheter,*
4. *feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet,*
5. *om det ikke er redegjort for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå,*
6. *begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift, og*

7. *begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.*

Brev med påpekninger som nevnt i denne paragraf skal nummereres fortløpende.

Forskrift om kontrollutvalg § 8 gir opplysninger om hvordan kontrollutvalget skal følge opp revisjonsmerknader:

«Når revisor påpeker forhold i årsregnskapet, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4, skal kontrollutvalget påse at dette blir fulgt opp.»

Revisor tar opp en rekke tema i sitt brev, herunder;

- 1) Tidsriktig og nøyaktig avlegging av årsregnskap med noter og årsberetning. Revisor tar bl.a opp at regnskap ikke foreligger rettidig.
- 2) Årets merforbruk – likviditet – økonomistyring: Revisor viser til betydelige avvik på rammeområdene, og at kommunens grep for å redusere driftsnivået ikke har gitt tilfredsstillende effekt. Videre nevnes de konsekvenser dette får for kommunens likviditet
- 3) Avstemming, internkontroll og intern kommunikasjon. Revisor viser her til en rekke forhold, bl.a manglende avstemming av regnskapsposter og svakheter i rutiner for oppfølging og kontroll.
- 4) Manglende kvalitetssikring av attestasjoner.
- 5) Manglende underskrift av kontrolloppstilling lønn.

Rådmannen er bedt om å kommentere de ulike punktene i revisors brev, og det foreligger svarbrev datert 10.08.2016 med kommentarer. Punktet vedrørende «Årets merforbruk – likviditet – økonomistyring» er utførlig kommentert. Her fremkommer det nærmere informasjon om årsak til avvik i 2015, men også at budsjett fra og med 2016 er periodisert måne for måned, med tilbakemeldingsskjema fra enhetene. For øvrig er det vist til at det er gjort en del arbeid med avstemming og korreksjoner av feil. Revisors punkt om «Manglende underskrift av kontrolloppstilling lønn» er ikke kommentert fra rådmannens side.

Kontrollutvalget behandlet revisors brev nr 1, datert 15.06.2015, i sitt møte 16. desember 2015, sak 08/15. Revisors brev nummer 1 inneholdt mange av de samme påpekninger av feil og mangler som i brev nummer 2.

I tilknytning til at saken er satt på dagsorden er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å møte for å redegjøre om rådmannens svar på det nummererte brevet, samt svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Vurdering:

Som det fremkommer av revisjonsforskriftens § 4 er det i utgangspunktet vesentlige feil og mangler som tas opp i nummererte brev. Forskriften medfører en pliktig rapportering fra revisor på nærmere angitte forhold. Dette er forhold som ut fra lov og forskrift anses som

sentrale forhold, og som det er viktig at *oppdragsgiver* får skriftlig informasjon om med tanke på forsvarlig behandling og oppfølging. Kommunestyre og kontrollutvalg er revisors oppdragsgiver.

Kontrollutvalgsforskriften legger et ansvar på kontrollutvalget i forhold til å påse at de forhold revisor har tatt opp i nummerert brev blir fulgt opp. I praksis gjøres dette ved at rådmannens uttalelse til det nummererte brevet innhentes, og saken deretter tas opp i kontrollutvalget. Avhengig av innholdet i det nummererte brevet og i rådmannens uttalelse, kan det være aktuelt å vurdere om kontrollutvalgets vedtak, eller sak skal sendes over til kommunestyret.

Forslag til vedtak:

Kommunens revisor har i nummerert brev nummer 2 av 20. mai 2016 påpekt mangler og feil vedrørende økonomistyring, internkontroll og regnskapsføring. Kontrollutvalget har fulgt opp revisjonsmerknadene overfor rådmannen.

Kontrollutvalget registrerer at rådmannen har gitt en redegjørelse om hvordan de påpekte forholdene blir fulgt opp. Utvalget registrerer videre at revisors brev nummer 2 inneholder mange av de samme påpekninger av feil og mangler som i revisors brev nummer 1 fra juni 2015.

Kontrollutvalgets vedtak, vedlagt nummerert brev og rådmannens svarbrev oversendes kommunestyret til orientering.

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Til kontrollutvalget i Hamarøy kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 1110/E5/paa

Dato: 20. mai 2016

Nummerert brev nr. 2

Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført revisjonen for regnskapsåret 2015 for Hamarøy kommune.

Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet med noteopplysninger, opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, om disponeringene er i henhold til budsjettvedtak og om budsjettbeløpene stemmer med regulert budsjett.

I tillegg er det vår oppgave innenfor god kommunal revisjonsskikk å gjennomgå kommunens formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer.

I vår revisjon har vi gjennomført de revisjonshandlinger vi har ansett nødvendige for å få bekreftet at kommunens regnskaper ikke inneholder vesentlige feil eller mangler og for å avgi revisjonsberetning.

Rådmannen er ansvarlig for å etablere og opprettholde en tilfredsstillende intern kontroll, herunder sørge for at regnskapsføringen er i samsvar med lov og forskrift og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

Vi har gjennom vår revisjon hatt spesiell oppmerksomhet rettet mot områder hvor det kan være økt risiko for feil i årsregnskapet. Det må understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontroll kan medføre misligheter som våre normale tester ikke nødvendigvis vil avdekke.

Tidsriktig og nøyaktig avlegging av årsregnskap med noter og årsberetning

Det fremgår av forskrift for årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 10, at frist for avleggelse av årsregnskapet er 15. februar og frist for avleggelse av årsberetning er 31. mars. Kommunen skal ikke foreta vesentlige korreksjoner i dokumentene i etterkant av disse fristene.

Årsregnskapet og årsberetning forelå ikke ved utløpet av fristen. Som en konsekvens av dette forhold, var revisor ikke vært i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god

Salten kommunerevisjon IKS www.salten-revisjon.no

Org. nr.: 986 655 271 MVA E-post: post@salten-revisjon.no

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske
Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg
Telefon: 75 61 03 80
Faks: 75 61 03 89

Avdeling Bodø

Postadresse: Postboks 429, 8001 Bodø
Besøksadresse: Posthusgården, Havnegata 9
Telefon: 75 61 03 90
Faks: 75 61 03 98

kommunal revisjonsskikk innenfor gjeldende frister. Det ble i den forbindelse avgitt en negativ revisjonsberetning, datert 15. april 2016.

I forbindelse med revisjon av årsregnskapet for 2015 har vi mottatt flere versjoner av årsregnskapet etter fristens utløp. Det er foretatt vesentlige tilleggs posteringer. I tillegg er det foretatt endringer i noter og årsberetning som følge av disse korreksjonene.

Det bør iverksettes tiltak for å sikre at årsregnskap og årsberetning blir avlagt innenfor lovens frist.

Årets merforbruk – likviditet – økonomistyring

Netto driftsresultat i 2015 ble -6,4 mill. kroner mot budsjettet +0,8 mill. kroner. Avvikene er nærmere beskrevet i administrasjonens årsberetning.

Etter bruk og avsetning av bundne fond (dette skal gjennomføres uavhengig av regnskapsresultat) og styrkninger er årets merforbruk 8,8 mill. kroner og akkumulert merforbruk utgjør 12,7 mill. kroner.

Avvikene på rammeområdene er betydelige. R2 Oppvekst, R3 Pleie, omsorg og rehabilitering, R5 Hamarøy Internasjonale Senter, R6 NAV, R7 Næring og kultur og R8 Tekniske tjenester har et merforbruk i forhold til budsjett på henholdsvis 4.1, 4.6, 1.8, 0.6, 0.5 og 0.3 mill. kroner.

Når det gjelder R2 Oppvekst må det bemerkes at inkludert i merforbruket er utgiftsføring /avsetning til dekning av fylkesmannens krav på 5,3 mill. kroner – slik at resultatet for driften i 2015 er et mindreforbruk på 1,2 mill. kroner.

Rammeområdene R1 Administrasjon og R4 Familie og helse har et mindre forbruk i forhold til budsjett på henholdsvis 0,5 og 1,1 mill. kroner.

Investeringsregnskapet er gjort opp med et udekket beløp på 9,9 mill. kroner. Dette skyldes i det vesentlige manglende låneopptak.

Hamarøy kommune har over tid arbeidet med strukturelle grep for å redusere det totale driftsnivå, men vi kan fortsatt ikke se at planlagte aktiviteter i henhold til budsjett har gitt tilfredsstillende effekt.

Alle disse forhold får konsekvenser for kommunens likviditet. Per 31.12.15 har kommunen en kassakredittramme på 20 mill. kroner. Likviditeten er ytterligere svekket i 2015, og det forventes økende likviditetsbehov kommende år. Hovedårsaken til den svake likviditeten er akkumulert driftsunderskudd, manglende låneopptak til finansiering av investeringer og inntektsføring av premieavviket på hele 24,5 mill. kroner – inntekter som ikke følges av likvide midler og som skal amortiseres (utgiftsføres i kommende driftsregnskap).

Videre skal det bemerkes at refusjonskrav for enslige mindreårige asylsøkere/flyktninger for 4. kvartal 2015 og 1. kvartal 2016 ikke er sendt Bufetat pr. dato. Disse refusjonskrav utgjør til sammen om lag 8 mill. kroner.

Avstemming, internkontroll og intern kommunikasjon

Underveis i vår revisjon har vi avdekket flere forhold som vi mener kan skyldes manglende avstemming av regnskapsposter, svakheter i rutiner for oppfølging og kontroll eller svakheter i intern kommunikasjon. Etter gjennomført sluttrevisjon av regnskapet 28/4-2016 overleveres notat til økonomiavdelingen hvor vi ber om at mange balansekontoeer må korrigeres, dokumenteres og avstemmes – se nedenfor.

Nedenfor nevnte forhold er korrigert i endelig regnskap:

- Avdrag Husbankmidler til videre utlån kr 511 705,- er feilaktig bokført i driftsregnskapet. Skal føres i investeringsregnskapet. Påvirker regnskapsresultatet.
- Fordringer Komfakt har en saldo pr. 31/12/15 på kr 1 347 972,-. Denne fordringskonto er ikke dokumentert, avstemt og gjelder tidligere år. I følge innfordringsansvarlig blir disse fordringer ikke fulgt opp, da kommunen mangler spesifisering over kravene. Dette skyldes overgang til nytt regnskapssystem. Må bortskrives.
- Ulykkesforsikring kr. 454 537,14, skal inntektsføres.
- Trekk fritidsforsikring kr. 181 650,-, skal inntektsføres.
- Avsatte feriepenges, kr. 65 041,- for meget utgiftsført
- Sykepengerefusjon, for lite inntektsført med ca. 500 tusen kroner.
- Refusjonskrav ressurskrevende tjenester, for meget inntektsført kr. 504 000,-.
- Fordring samhandlingsreformen kr. 313 972,-, gjelder 2013 og er tidligere inntektsført, må bortskrives.
- Fordring vedrørende turnuslege kr. 122 000,-, gjelder 2014 og er tidligere inntektsført, må bortskrives.
- Interim lønn kr. 36 740,66, gjelder tidligere år, må bortskrives.
- Diverse fordringer, herav kr. 220 807,- som gjelder 2014 og er tidligere inntektsført, må bortskrives.

Vi har i tidligere revisjonsrapporter påpekt svakheter i rutinene som kan medføre at kommunen risikerer tap av inntekter og sykepengerefusjoner, herunder refusjon av arbeidsgiveravgift. Mangler i rutiner på lønn kan også medføre feil i lønnsutbetalinger. Kommunen har fortsatt ikke tilfredsstillende kontroller på disse områdene og må få på plass rutiner som reduserer risikoen for feil i regnskapet.

Som en konsekvens av våre funn i årsoppgjørsrevisjonen og sammen med de forhold som er kommentert i denne rapport, har vi avgitt en revisjonsberetning for 2015 med «konklusjon med forbehold om registrering og dokumentasjon.»

Vi anbefaler kommunen å etablere hensiktsmessige rutiner for å innhente tilstrekkelig informasjon og forståelse for alle saker som kan få økonomiske konsekvenser og som derfor må hensyn tas i årsregnskapet. Videre vil vi anbefale at det etableres tilfredsstillende intern kontroll av alle vesentlige poster i balansen og at regnskapspostene avstemmes regelmessig gjennom året.

Manglende kvalitetssikring av attestasjoner

Gjennom året foretar revisjonen mange særattestasjoner. Vi ber om at kommunen kvalitets sikrer disse før de oversendes til revisjonen. Vi opplever at det ofte blir sendt attestasjoner med manglende underdokumentasjon - (dokumentasjon som underbygger regnskapsoppstilling og utgiftene som skal kontrolleres, kopi av tilsagn, søknad og øvrig nødvendig materiell).

Når det gjelder attestasjon av krav om momskompensasjon må rutiner og kvalitetssikring gjennomgås og forbedres. Det avdekkes ofte at rutinen for attestasjon og anvisning svikter (kodet med feil momskode, krav foreldes, feil artsbruk etc.).

Manglende underskrift av kontrolloppstilling lønn

Kontrolloppstilling lønn (RF 1022b)/Oppgave over lønns- og pensjonskostnader 2015 er ikke kontrollert og underskrevet av revisor med bakgrunn i at denne, tross flere henvendelser, ikke er mottatt.

Alle bokføringspliktige med oppgavepliktige utbetalinger skal levere kontrolloppstilling over registrerte og innberettede beløp. Denne skal underskrives av revisor før innsending til Skattekontoret.

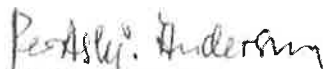
Oppsummering

Arbeidet med revisjon av årsregnskapet for 2015 har naturlig nok medført et betydelig merarbeid som følge av store korreksjoner i årsregnskapet, manglende dokumentasjon og vurderinger av regnskapsposter samt svak intern kontroll knyttet til avleggelse av årsregnskapet.

Formålet med vårt brev er å bistå administrasjonen med å identifisere områder som bør prioriteres i det løpende arbeidet med å påse at kommunen drives i samsvar med kommuneloven og forskrifter, årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av kommunestyret.

Regnskapsrapporteringen har blitt bedre i løpet av 2015. Dette gjelder både tertialrapporter og løpende vurderinger, samt avleggelsen av årsregnskapet for 2015. Tidligere avlagt – men fortsatt etter fristen og bedre avstemt. Imidlertid er forbedringspotensialet fortsatt stort.

Med vennlig hilsen

Per Asbjørn Andersen
Oppdragsansvarlig revisor

KOPI: Rådmannen i Hamarøy kommune

Salten Kontrollutvalgsservice
boks 54
8138 Innstyr

HAMARØY, 10.08.2016

Saksnr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Deres ref.
16/342-9	210	RÅD//KF	

SVAR - OVERSENDELSE AV BREV VEDRØRENDE REVISORS NUMMERERTE BREV NR 2**Kommentarer til kontrollutvalgets oppfølging av revisors brev nummer 2, 2016.****1) Tidsriktig og nøyaktig avlegging av årsregnskap med noter og årsberetning**

Noen av avstemmingsoppgavene som var planlagt gjort i løpet av 2015, ble ikke gjennomført. Forsøkene med begrenset kontortid i årsavslutningsperioden, fungerte ikke. Regnskapene var derfor sent ferdige. I 2016, har enheten fokusert på drift og overgang til nytt system, og det vil bli gjort ekstra avstemminger i september og oktober, i forbindelse med overgangen. Deretter vil det bli løpende avstemminger etter plan.

2) Årets merforbruk - likviditet - økonomistyring.

Som beskrevet i årsberetningen, er underskuddet for det meste knyttet til engangsposter. Om en ser bort fra disse, er det likevel betydelige negative budsjettavvik, særlig på rammeområde 3 og 5. På rammeområde 3 (Pleie og omsorg) pågår det en reorganisering, samtidig som driftsnivået på sykehjemmet er under endring. Merforbruket har vært knyttet til økt sykefravær og noen bemanningsvansker. Samtidig har totalt antall årsverk har vært uendret mens antall beboere ble redusert. Det antas å være betydelig innsparingspotensiale her. På rammeområde 5 (HIS), var det store avvik våren 2015, knyttet til fortsatt vekst og bemanningsproblemer, og det ble brukt betydelige midler på innleie av vikarer, inkludert fra byrå. Dette ble stabilisert, men det er fremdeles utfordringer på området, og det er bevilget midler fra fylkesmannen til en vurdering av organiseringen på rammeområdet. Dette prosjektet forventes satt i gang høsten 2016. Kommunen har også hatt svekket likviditet på grunn av sene refusjonskrav og innbetalinger på rammeområdet. Dette er nå blitt rettet opp, og Underskuddet på rammeområde 6 var knyttet til økte utbetalinger. Her har budsjett og utbetalinger økt betydelig de siste årene, og budsjettet har stort sett vært tilpasset forrige års utbetalinger.

Fra 2016 er budsjettet periodisert måned for måned, med standard tilbakemeldingsskjema fra enhetene. Vi regner med at dette vil bidra til at avvik avdekkes raskere, og tilpasninger av drift og budsjett blir mer pålitelige. Det gjenstår imidlertid fremdeles betydelig arbeid med virksomhetsstyring og effektivisering.

Underskuddet i investeringsbudsjettet blir dekket med lån som er tatt opp i 2016.

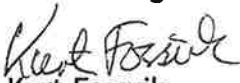
3) Avstemming, internkontroll og intern kommunikasjon

Kjente bokføringsfeil er korrigert i 2015-regnskapet, sammen med korreksjoner for tidligere år. Nye rutiner på lønnsområdet blir innført fra oktober, jf. over.

4. Manglende kvalitetssikring av attestasjoner

Det er foretatt noe opplæring av attestanter i 2015, men det er fremdeles en del systematiske feil. I forbindelse med overgangen til nytt system, blir det flere dager med opplæring for alle som attesterer og anviser, med fokus bl.a. på mva-koder og bruk av funksjon. Samtidig blir kontoplanen forenklet og en del misvisende kontonavn blir rettet. For inngående fakturaer, vil vi gå over til EHF og referanser som henviser til ansatt og arbeidssted. Totalt sett bør tiltakene føre til en betydelig reduksjon i feilføringer. I tillegg vil en kommunen ha tilgang til flere automatiske kontroller.

Med vennlig hilsen

Kurt Fossvik

fung. rådmann

SAK 15/16

Redegjørelse om status for kommunens økonomi

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:
• Ingen

Bakgrunn for saken:

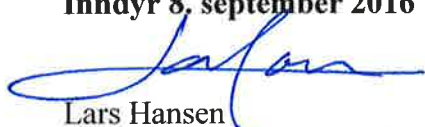
Kontrollutvalget har gjennom de siste årene jevnlig hatt oppe saker som vedrører kommunens økonomiske situasjon.

I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er rådmannen, eller den rådmannen bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget klokken 11.00. Dette for å redegjøre om status for kommunens regnskap og besvare eventuelle spørsmål fra kontrollutvalgets medlemmer.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 16/16

Plan for selskapskontroll 2016-2019

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

- Utkast: plan for selskapskontroll Hamarøy kommune 2016-2019,

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har på vegne av kommunestyret det overordnede ansvar for egenkontrollen og tilsynet med forvaltningen. Dette ansvaret omfatter også plikt til å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av eierinteressene i selskaper mv, jfr. kommuneloven § 77 nr 5 og forskrift om kontrollutvalg § 13. Denne lyder som følger:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget er pålagt å utarbeide en plan for gjennomføringen av selskapskontrollen. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegerer til kontrollutvalget å revidere planen i planperioden.

Vurdering

Flere og flere kommuner og fylkeskommuner velger å benytte ulike selvstendige rettssubjekter som selskaper for å nå sine mål. Eierstyrings form og innhold er formelt regulert i de forskjellige selskapslovene. Styret og den daglige ledelse i selskaper som er organisert etter lov om aksjeselskaper har relativt stor handlefrihet i de forretningsmessige disposisjoner. Men også i interkommunale selskaper har styret og den daglige ledelse større ansvar og handlefrihet enn hva de tradisjonelle etatsledere har.

En organisering som medfører et eget rettssubjekt legger således rammer for kommunestyrets styringsmuligheter. Kommunestyrets eierskap må utøves gjennom eierorganet - for aksjeselskaper gjennom generalforsamlingen, for interkommunale selskaper gjennom representantskap.

Det er derfor viktig at kommunen som eier har en eierstrategi med konkrete mål som ønskes oppnådd med eierskapet. På denne måten vil kommunen kunne kommunisere krav og forventninger til sin(e) representant(er) i eierorganet. Videre bør eierskapet utøves i henhold til etablerte normer og anbefalinger. Eierstrategien vil på denne måten både fungere som styringsverktøy og som målestokk ved en eventuell selskapskontroll.

Behovet for å gjennomføre selskapskontroll vil normalt være større i forhold til selskaper som er tillagt et samfunnsmessig ansvar istedenfor eller utover et rent forretningsmessig formål. I slike selskaper vil det - i tillegg til en eierskapskontroll - også kunne være riktig å vurdere hvorvidt det vil kunne være hensiktsmessig med en vurdering av det enkelte selskaps måloppnåelse (forvaltningsrevisjon). Selskapskontroll omfatter imidlertid ikke en regelmessig kontroll med forretningsmessige disposisjoner. Slik kontroll faller innenfor styrets ansvarsområde.

Kommunelovens § 80 gir kontrollutvalget rett til å kreve de opplysninger som finnes påkrevd i interkommunale selskaper etter lov 29. januar 1999. Kontrollutvalget gis den samme rett til å kreve opplysninger i aksjeselskaper der kommunen alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjer og i heleide datterselskaper. Kontrollutvalget kan også i den grad det finnes nødvendig velge å foreta undersøkelser selv.

Kontrollutvalget og kommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på selskapets generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ. Dette jfr kommunelovens § 80.

Aksjeselskap eiet sammen med andre (ikke-offentlige) eiere kan i noen tilfeller også bli gjort gjenstand for selskapskontroll. Med mindre bestemmelser om å utlevere opplysninger m.v. er nedfelt i selskapets egne vedtekter eller avkrevd i forbindelse med tilskudd eller lignende, vil informasjonsgrunnlaget for selskapskontroll her være mer begrenset.

Dersom det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon i selskaper der Hamarøy kommune har eierinteresser, så er det klart at Salten kommunerevisjon IKS som valgt revisor skal utføre denne. Selskapskontroll i betydningen eierskapskontroll (kontroll med utøvelse av eierskap) trenger i utgangspunktet ikke utføres av revisor. I forrige planperiode ble det utført selskapskontroll / forvaltningsrevisjon i Salten Brann IKS.

Samlet omfang av selskapskontrollen vil måtte prioriteres opp mot andre kontrolloppgaver innenfor de til enhver tid gjeldende rammer og tilgjengelige ressurser.

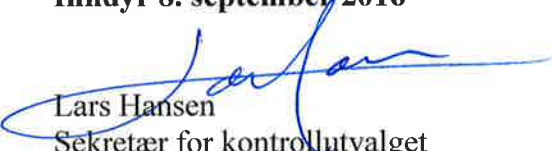
Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til plan for selskapskontroll 2016-2019, og ber kontrollutvalget se til at det gjennomføres følgende selskapskontroll

Det gjennomføres selskapskontroll i følgende selskap:

•
Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

(utkast)

Plan selskapskontroll Hamarøy kommune

2016-2019

1 Bakgrunn

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner bestemmer at det skal utarbeides en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal utarbeides minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert.

2 Virkeområde

Selskapskontroll kan utøves i interkommunale selskaper og i aksjeselskaper der Hamarøy kommune alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjer eller andeler, og heleide datterselskaper av slike selskaper.

Dersom ovennevnte betingelser for selskapskontrollens virkeområde ikke er til stede, kan kommunen likevel i gitte tilfeller foreta selskapskontroll. Dette gjelder selskaper der kommunen har aksjer, men der øvrige aksjeeiere er private, forutsatt at dette er hjemlet i selskapets vedtekter. Dette gjelder også der kommunen har gitt tilskudd eller annen støtte, og denne er gitt under forutsetning om innsyn og selskapskontroll.

Selskaper som omfattes av selskapskontroll

Interkommunalt samarbeid

Interkommunale selskaper:

Salten kommunerevisjon IKS
IRIS Salten IKS
Salten Brann IKS
Helse og Miljøtilsyn Salten IKS

Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 27:

Salten Regionråd
Salten kontrollutvalgsservice
Salten utvalg mot Akutt forurensning
Interkommunalt arkivsamarbeid Nordland
RKK Ofoten
PPT Ofoten

Aksjeselskaper

Iris Service AS	(heleid datterselskap av IRIS Salten IKS)
Iris Produksjon AS	(heleid datterselskap av IRIS Salten IKS)
Retura Iris AS	(heleid datterselskap av IRIS Salten IKS)
Mivanor AS	(heleid datterselskap av IRIS Salten IKS)
HT Safe AS	(selskapet eies av IRIS Salten IKS (73,35 %), Hamarøy og Tysfjord kommuner)

3. Selskapskontrollens innhold

Selskapskontrollen omfatter

Eierskapskontroll som omfatter kontroll med forvaltningen av eierinteressene i selskaper, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, *eventuelt*

Forvaltningsrevisjon i henhold til kommunelovens § 77 nr. 4, det vil si systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kommunestyret gir kontrollutvalget fullmakt til å definere omfanget og innholdet i selskapskontrollen som skal utøves på vegne av Hamarøy kommune.

4. Planens tidsperspektiv

Planen skal legges frem for kommunestyret, minimum en gang i løpet av valgperioden, men med mulighet for kontrollutvalget til å gjøre dette hyppigere. I Hamarøy foreslås det at planen utarbeides for hele valgperioden. Ved behandlingen av forrige plan for selskapskontroll vedtok kommunestyret å gi kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer av planen i planperioden der kontrollutvalget finner det nødvendig. Dette åpner for en større fleksibilitet og åpenhet for behov for andre prioriteringer i løpet av planperioden.

5 Gjennomført selskapskontroll forrige periode

I forrige planperiode (2012-2015) ble det vedtatt gjennomført selskapskontroll i form av forvaltningsrevisjon i følgende selskap: Salten Brann IKS.

Rapport fra forvaltningsrevisjonen er ferdigstilt, og er behandlet i kontrollutvalg og kommunestyre i 2014.

6 Forslag til selskapskontroll

Sett i forhold til størrelse og samfunnsmessig betydning for kommunen, er det klart at Iris Salten IKS, og tilknyttede selskaper har en dominerende posisjon, men også andre viktige funksjoner er lagt til interkommunale selskaper.

Det tilrås følgende prioritering av selskapskontroll i perioden frem til 2019:

Det gjennomføres selskapskontroll i følgende selskap:

SAK 17/16

Bestilling av forvaltningsrevisjon ledelse og styring

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 09.09.2016: Prosjektplan forvaltningsrevisjon Styring og ledelse

Bakgrunn for saken:

I møte 12. mai 2016 vedtok kontrollutvalget innstilling til kommunestyret i saken Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019. Følgende prioriterte områder for forvaltningsrevisjon ble vedtatt:

1. Ledelse og styring
2. Bosetting / integrering av flyktninger / HIS
3. Elevenes psykososiale skolemiljø / mobbing
4. Kommunale bygg – eiendomsforvaltning

Kontrollutvalgets vedtak er oversendt kommunestyret, og sak om plan for forvaltningsrevisjon er satt på dagsorden i kommunestyrets møte 15. september 2016.

Salten kommunerevisjon IKS har utarbeidet prosjektplan for prioritet nummer 1, Ledelse og styring.

I henhold til prosjektplanen er formålet med forvaltningsrevisjonen å få vurdert kvaliteten i styring og ledelse i Hamarøy kommune. For å belyse dette foreslås det at følgende to problemstillinger undersøkes:

1. Hvilket styringssystem har rådmannen internt?
2. Hvilket system har rådmannen for rapportering til politisk nivå?

Revisjonskriterier for prosjektet vil først og fremst være kommuneloven, bl.a dennes krav til internkontroll (kommuneloven § 23) men også faglitteratur innen temaet. Det er ikke oppgitt beregnet timebruk for gjennomføring av revisjonen, men det legges opp til endelig utarbeidelse av rapport våren 2017.

Vurdering:

Prosjektplanen inneholder problemstillinger, revisjonskriterier, og metodebruk slik det rådes til i Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Det legges opp til en nærmere gjennomgang og drøfting av prosjektplanene i utvalgets møte, og at vedtatt prosjektplan med eventuelle endringer / presiseringer vedtas som kontrollutvalgets bestilling.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjektet styring og ledelse slik det er beskrevet i prosjektplan datert 9. september 2016.

Inndyr 12. september 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Hamarøy kommune – styring og ledelse	År: 2016	Arkiv:
Utført dato: sign: 09.09.2016 Navn Svein Erik Moholt	Prosjektplan	Kontr. dato: sign:	Side: 1 av 2

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (Hvorfor forvaltningsrevisjon)

Kommentar: I plan for forvaltningsrevisjon for Hamarøy kommune 2016-2019, er temaet styring og ledelse, prioritert på 1. plass.

2. Formål (Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?)

Kommentar:

Formålet med prosjektet er å få vurdert kvaliteten i styring og ledelse i kommunen.

3. Problemstillinger (En spesifisering/konkretisering av formålet).

3.1. Problemstilling 1

Hvilket styringssystem har rådmannen internt? (Prosedyrer, prosesser og rutiner)

Vurderinger i forhold til:

- Rapportering fra tjenesteområdene (økonomi, måloppnåelse)
- Lederavtaler/medarbeidersamtaler/styringsdialog
- Oppfølging av sektorene
- Deltakelse i effektiviserings-/utviklingsnettverk

Gjennomføring:

- Gjennomgang av dokumentasjon, rapportering
- Intervjuer

3.2. Problemstilling 2

Hvilket system har rådmannen for rapportering til politisk nivå? (Rapporter og rutiner)

Vurderinger i forhold til:

- Rutinemessig rapportering om økonomi- og måloppnåelse på overordnet nivå
- Rapportering fra sektorene

Gjennomføring:

- Gjennomgang av dokumentasjon, rapportering
- Intervjuer.

SRU

12.09.16
JNR 16/168
ARK 415
9-2

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Hamarøy kommune – styring og ledelse	År: 2016	Arkiv:
Utført dato: sign: 09.09.2016 Navn Svein Erik Moholt	Prosjektplan	Kontr. dato: sign:	Side: 2 av 2

4. Revisjonskriterier (Grunnlag for vurdering). Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.

Kommentar:

- Kommuneloven, krav om internkontroll, § 23
- Ot.prp nr. 70 (2002-03) kap 4.3, om etablering av rutiner og systemer
- Styringssystemer og styringsforståelse, Furst og Høverstad, Kommuneforlaget

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger (Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

Dokumentanalyse: Gjennomgang av dokumenter/rutiner, årsmeldinger, tertialrapporter mm.

Intervju med: rådmann, kommunalsjef, sektorledere, hovedtillitsvalgt, verneombud.

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

Oppdragsansvarlig og for prosjektet er Svein Erik Moholt, utførende revisor er Pål Strand.

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Godkjenning av prosjektplan – september 2016
- Endelig utarbeidelse av rapport – våren 2017.

SAK 18/16

Budsjett for kontroll og tilsyn 2017

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

- Salten kontrollutvalgsservice – prognose kostnader 2015 fordelt på kommune

Bakgrunn for saken

Forskrift om kontrollutvalg § 18 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. I merknadene heter det at budsjettet skal omfatte kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret:

§ 18. Budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon

Når det gjelder revisor er Hamarøy kommune tilsluttet Salten kommunerevisjon IKS, der representantskapet vedtar budsjetttramme for virksomheten. Utgifter fordeles budsjettmessig ut fra revisors planlagte aktivitet for den enkelte eierkommune. Det er ikke lagt opp til vesentlige endringer i driften fra 2016 til 2017. Hamarøy kommunes andel av revisjonens utgifter for 2016 var beregnet til ca kr 580 000. Selskapet opplyser at det beregner andelen for

2017 til kr 594 000. Det legges dermed kun opp til lønns- og prisjustering av andelen (pluss 2,5 %).

Utgifter til sekretariat

Salten kontrollutvalgsservice yter sekretariatstjenester til kommunene i Salten, også Hamarøy. Det er ikke lagt opp til vesentlige endringer i driften fra 2016 til 2017. Utgiftene til sekretariatet fordeles ut fra folketall, aktivitet i kontrollutvalgene og et fastbeløp. Hamarøy kommunes andel av sekretariatets utgifter er for 2017 beregnet til ca kr 97 000. Den faktiske utgiften avhenger av utviklingen i folketall i de 9 eierkommunene, samt møtehyppigheten i de 9 kontrollutvalgene.

Kontrollutvalgets egne kostnader

Ordinære driftsutgifter tilknyttet kontrollutvalget, så som godtgjørelser, tapt arbeidsfortjeneste etc er budsjettert sammen med utgifter til øvrige politiske organer. Det kan ut over dette være behov for at kontrollutvalgets medlemmer deltar på kurs eller opplæring som vedrører utvalgets arbeidsområde. For 2017 foreslås det at det settes av kr 30 000 til dette formålet. Det legges opp til ca 3 møter i utvalget i 2017, (2012: 4 møter, 2013 2 møter, 2014 3 møter, 2015: 2 møter, 2016: 3 møter).

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå. Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 594 000,-
Sekretærbistand	Kr 97.000,-
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 30.000,-
Sum	Kr 721 000,-

Forslag til vedtak:

Hamarøy kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2016 foreslås budsjettert til kr 704 000.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 504 000
Sekretærbistand	Kr 97 000
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 30 000
Sum	Kr 721 000

Saken oversendes formannskapet, jfr forskrift om kontrollutvalg § 18.

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Prognose fordeling kostnader SKU 2017 - detaljer

Salten kontrollutvalgsservice

Budsjett total 2017 kr 1 365 000

Anslag møtehyppighet ut fra erfaringstall per kommune

Folketall pr 1/1 2016

Kommune	Innbyggere pr 1/1 2016	Vekt	Budsjett ant. møter	Vekt	Fastbeløp 1/9 av total	Vekt	% tot	Sum pr kommune
Beiarn	1 034	1/3	3	1/3	kr 50 556	1/3	6,76 %	kr 92 309
Bodø	50 488	1/3	8	1/3	kr 50 556	1/3	31,58 %	kr 431 111
Fauske	9 604	1/3	5	1/3	kr 50 556	1/3	12,06 %	kr 164 593
Gildeskål	2 043	1/3	3	1/3	kr 50 556	1/3	7,18 %	kr 98 000
Hamarøy	1 824	1/3	3	1/3	kr 50 556	1/3	7,09 %	kr 96 764
Meløy	6 471	1/3	6	1/3	kr 50 556	1/3	11,64 %	kr 158 896
Saitdal	4 700	1/3	4	1/3	kr 50 556	1/3	9,15 %	kr 124 960
Steigen	2 543	1/3	3	1/3	kr 50 556	1/3	7,39 %	kr 100 820
Sørfold	1 963	1/3	3	1/3	kr 50 556	1/3	7,15 %	kr 97 548
Sum	80 670		38					
Sum					kr 455 000		100,00 %	kr 1 365 000

SAK 19/16

Revisors vurdering av egen uavhengighet

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS 5. juli 2016: Egenvurdering av uavhengighet

Bakgrunn for saken:

I henhold til forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor for regnskapsrevisjon og oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjon minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget

Vedlagt følger slik egenvurdering datert 5. juli 2016 fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Per Asbjørn Andersen og oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Svein Erik Moholt.

Nærmere bestemmelser om revisors uavhengighet finnes i forskrift om revisjon § 13:

Den som foretar revisjon etter denne forskrift kan ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

Den som foretar revisjon kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Den som foretar revisjon kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det gitt bestemmelser i samme forskrift § 14 vedrørende rådgivningstjenester mv:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune etter denne forskrift kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, dersom dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet.

Den som foretar revisjon kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges egne ledelses- og kontrollopgaver.

Den som foretar revisjon kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige. Unntak fra dette gjelder ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.

Vurdering

Sekretariatet har ingen merknader til egenvurderingen.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Hamarøy kommune tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet datert 5. juli 2016 til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Kontrollutvalget i Hamarøy

Deres ref.: *

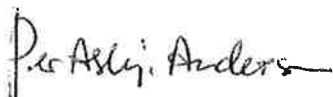
Vår ref.: 1110/A2/sem/paa

Dato: 5. juli 2016

EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

I henhold til forskrift av 15. juni 2004 om revisjon av kommuner, jf § 15, skal revisor vurdere sin egen uavhengighet i forhold til revisjonen av kommunen.

Uavhengigheten er vurdert i forhold til Hamarøy kommune. Jeg ser ingen forhold som er til hinder for å revidere regnskapet til Hamarøy kommune og øvrige kommunale regnskap, eller til å være ansvarlig for gjennomføring av de planlagte forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Per Asbjørn Andersen
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Svein Erik Moholt
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske
Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg.
Telefon: 75 61 03 80
Faks: 75 61 03 89

Avdeling Bodø

Postadresse: Postboks 429, 8001 Bodø
Besøksadresse: Posthusgården, Havnegata 9
Telefon: 75 61 03 90
Faks: 75 61 03 98

SAK 20/16

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

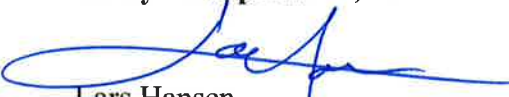
Vedlegg:

1. Helsetilsynet 05.09.2016: Rapport fra tilsyn med legemiddelhåndtering ved Hamarøy Bygdeheim 2016
2. Brev til Salten kommunerevisjon IKS 08.09.2016: Spørsmål om planer og tiltak for å sikre fortsatt god bemanning og kompetanse i revisjonsselskapet.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

Inndyr 8. september, 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Rapport fra tilsyn med legemiddelhåndtering ved Hamarøy Bygdeheim 2016

Virksomhetens adresse: 8294
Hamarøy
Tidsrom for tilsynet: 25.2.2016
– 2.9.2016

05.09.2016

Fylkesmannen i Nordland

Sammendrag

1. Innledning

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

3. Gjennomføring

4. Hva tilsynet omfattet

5. Funn

6. Regelverk

7. Dokumentunderlag

8. Deltakere ved tilsynet

Sammendrag

Denne rapporten beskriver de avvik og merknader som ble påpekt innen de reviderte områdene. Systemrevisjonen omfattet følgende områder:

Legemiddelhåndtering, herunder

- oppdatert oversikt over legemiddelbruk
- istandgjøring og utdeling av legemidler
- regnskap og oppbevaring av legemidler i reseptgruppene A og B

Det ble avdekket ett avvik.

Avvik 1

Kommunen har ikke utarbeidet et kvalitetssystem som, i tilstrekkelig grad, sikrer forsvarlig legemiddelhåndtering ved Hamarøy Bygdeheim.

Dato: 2.9.2016

Grethe Ellingsen Karoline Olvik
revisjonsleder revisor

Anne-Grethe Karlsson Julie Tangen

revisor

revisor

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter systemrevisjon ved Bygdeheimen i perioden 25.2.2016 – 2.9.2016. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet i inneværende år.

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med helsetjenesten etter lov om statlig tilsyn med helsetjenesten § 1.

Formålet med systemrevisjonen er å vurdere om virksomheten ivaretar ulike krav i lovgivningen gjennom sin internkontroll. Revisjonen omfatter undersøkelse om:

- hvilke tiltak virksomheten har for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av lovgivningen innenfor de tema tilsynet omfatter
- tiltakene følges opp i praksis og om nødvendig korrigeres
- tiltakene er tilstrekkelige for å sikre at lovgivningen overholdes

En systemrevisjon gjennomføres ved granskning av dokumenter, ved intervjuer og andre undersøkelser.

Rapporten omhandler avvik og merknader som er avdekket under revisjonen og gir derfor ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor de områder tilsynet omfatter.

- **Avvik** er mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift
- **Merknad** er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring

2. Beskrivelse av virksomheten - spesielle forhold

Hamarøy kommune hadde 1811 innbyggere pr. 1.1.2016. Kommunen har vært i en omorganiseringsprosess. Etter omorganiseringen er kommunen inndelt i fem enheter, herunder «Helse og familie». Hver av enhetene ledes av en kommunalleder som rapporterer til rådmann.

«Helse og familie» er igjen inndelt i sju avdelinger, herunder sykehjemmet «Hamarøy Bygdeheim». Avdelingen ledes av en avdelingsleder som rapporterer til kommunalleder.

«Hamarøy Bygdeheim» består av fire avdelinger, herunder «Gruppe 1» og «Gruppe 2», hver med åtte somatiske sykehjemsplasser. Avdelingen «Solkroken» er for tiden stengt på grunn av renovering.

Sykehjemslegen er organisert under «Helse og familie»

I følge KOSTRA-tall hadde Hamarøy 0,33 legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem i 2015. Gjennomsnitt for kommunene i Nordland samme år, var 0,45 timer legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem.

Hamarøy omsorgstjeneste bruker det elektroniske journalsystemet Visma Profil.

3. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfatter følgende aktiviteter:

Revisjonsvarsel ble utsendt 25.2.2016.

Åpningsmøte ble avholdt 7.6.2016.

Intervjuer

10 personer ble intervjuet.

Dokumentasjon

Oversikt over dokumenter virksomheten har oversendt i forbindelse med tilsynet er gitt i kapitlet *Dokumentunderlag*.

Dokumentet er hentet fra <http://www.helsetilsynet.no>

Det ble gjennomført befarings medisinrommet og to medisintraller.

Sluttmøte ble avholdt 8.6.2016.

4. Hva tilsynet omfattet

Legemiddelhåndtering er et område der svikt kan få alvorlige følger for den enkelte tjenestemottaker.

Fylkesmannen har undersøkt om kommunen sikrer forsvarlig legemiddelhåndtering til pasienter som er innlagt på sykehjemmet. Legemiddelhåndtering er enhver legemiddelrelatert oppgave som utføres fra legemiddelet er ordinert eller rekvirert til det er utdelt eller eventuelt kassert, herunder å sørge for at riktig legemiddel gis til riktig pasient, i riktig dose, til riktig tid og på riktig måte.

Tilsynet er avgrenset til å undersøke:

- om virksomheten har en oppdatert oversikt over den enkelte pasients legemiddelbruk
- istandgjøring og utdeling av legemidler
- regnskap og oppbevaring av legemidler i reseptgruppene A og B

Vi har også sett på:

- organisering, styring og ledelse
- fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet
- om etablerte rutiner og prosedyrer er hensiktsmessig og tilstrekkelig til å sikre faglig forsvarlig legemiddelhåndteringen
- om det treffes hensiktsmessige korrigerende tiltak ved behov

5. Funn

Avvik 1

Kommunen har ikke utarbeidet et kvalitetssystem som, i tilstrekkelig grad, sikrer forsvarlig legemiddelhåndtering ved Hamarøy Bygdeheim.

Avvik fra følgende myndighetskrav:

Helse- og omsorgstjenesteloven §§ 4-1, 4-2

Helsepersonelloven § 16, jf. forskrift om pasientjournal § 5

Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp §§ 4, 5, 7 og 9.

Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten § 4 c, d, f, g og h

Avviket bygger på følgende:

Styringssystem:

- Det var ikke definert hvem som var virksomhetsleder for sykehjemmet
- Det var ikke utpekt en faglig rådgiver (lege /farmasøyt) for virksomhetsleder
- Det forelå ikke stillingsbeskrivelse eller annen beskrivelse av sykehjemslegens arbeidsoppgaver
- Virksomheten hadde ikke gjennomført en systematisk risiko- og sårbarhetsvurdering for legemiddelhåndtering
- Virksomheten hadde ikke etablert en praksis for å kontrollere om prosedyrene/ rutinene for legemiddelhåndtering ble fulgt
- Virksomheten kunne ikke dokumentere når den enkelte ansatt hadde gjennomgått medikamentkurs

Legemiddelhåndtering:

- Dosetter var merket med pasientenes navn, men ikke med fødselsdato

- Gjennomgang av to medisintraller viste at av fire insulinpennner:
 - manglet en insulinpenn identitetsmerking både på penn og beholder
 - manglet en insulinpenn identitetsmerking, pennen lå i et pussbekken merket med pasientens fornavn
 - var to insulinpennner merket kun med pasientens fornavn på penn og pussbekken
- I en journal var det i tre av seks tilfeller ikke dokumentert at ordinert smerteplaster i reseptgruppe A var gitt til pasienten
- Utdeling av behovsmedisin som tabletter i reseptgruppe A og hurtigvirkende insulin ble i noen tilfeller foretatt av ansatt med medisindelegering uten at dette ble vurdert sammen med sykepleier, jf. egen rutine
- Dobbeltkontroll ved utdeling av legemidler i reseptgruppe A ble ikke dokumentert i pasientjournal
- I narkotikaregnskapet ble det kun foretatt sporadisk dobbeltkontroll ved utdeling av legemidler i reseptgruppe A
- Narkotikaregnskapet ble ikke kontrollert i henhold til egne rutiner
- Det forelå ikke dokumentasjon på at legemiddellister var blitt vurdert av lege
- Det var ikke vurdert om det er nødvendig med dobbeltkontroll ved infusjoner og injeksjoner, inkludert s.c. injeksjoner som insulin
- Virksomheten kvalitetssikret ikke hvilke legemidler pasienten faktisk fikk ved utdeling
 - I følge egen rutine skulle kontroll kun foretas ved telling av antall tabletter
 - I noen tilfeller ble det ikke en gang foretatt telling
- Legemiddelpermen ble ikke alltid låst inn i medisintrallen som sto tilgjengelig for alle
- Medisintrallen var ikke alltid låst

Byttbare legemidler:

- Virksomheten hadde ikke utarbeidet rutiner for bytte mellom byttbare legemidler
- Det ble ikke alltid dokumentert i journal hvilket legemiddel pasienten faktisk fikk etter et bytte
- Det ble ikke foretatt dobbeltkontroll ved bytte

6. Regelverk

- Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgsloven)
- Lov om helsepersonell m.v
- Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp (legemiddelhåndteringsforskriften)
- Forskrift om pasientjournal
- Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenester (kvalitetsforskriften)
- Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten (internkontrollforskriften)

7. Dokumentunderlag

Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige drift og andre forhold av betydning som ble oversendt under forberedelsen av revisjonen:

- Organisasjonskart
- Ukeplaner
- Medisindelegering ved Hamarøy bygdeheim
- Rutinebeskrivelse for medisinerom Hamarøy bygdeheim
- Medisinoopplæring i pleie og omsorg
- Legemiddelhåndtering Hamarøy bygdeheim
- Destruksjon av legemidler i kommunehelsetjenesten
- Ukeplaner

- Stillingsbeskrivelser
- Oversikt over meldte avvik
- Informasjonsbrosjyre til nyansatte og vikarer ved Hamarøy Bygdeheim

Dokumentasjon som ble gjennomgått under revisjonsbesøket:

- 7 pasientjournaler
- Medisinkardeks
 - Gruppe 1
 - Gruppe 2
- Narkotikaregnskap
 - A-prep
 - B-prep
- Ordresedler fra apotek
- Oversikt over: tilgang til medisinrommet
- Sjekkliste ved: observasjonsopphold, korttidsopphold, avlastningsopphold
- Delegering ved bruk/administrasjon av subcutan injeksjon
- Perm i tralle – A- og B- prep
- Informasjonsbrosjyre til nyansatte og vikarer ved Hamarøy Bygdeheim
- Skjema – praktisk opplæring etter med.kurs for hjelpepleiere og omsorgsarbeidere
- Årskontroll ved Hamarøy Bygdeheim
- Oversikt medisinkurs 2015
- Deltagere på grunnkurs medisin 25-26.10.12 Hamarøy
- Hefte: Legemiddellære for hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og helsefagarbeidere

Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen:

- Varsel om tilsyn i brev av 25.2.2016
- Dokumentasjon tilsendt i e-post av 27.4.2016 og 6.5.2016
- Program i brev av 23.5.2016

8. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakerne på åpningsmøte og sluttmøte, og over hvilke personer som ble intervjuet.

Navn	Funksjon / stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Cathrine Nedregård	fagutviklingspsykepleier	X	X	X
Anne Tobiassen	sykepleier		X	X
Rita Fjellheim	hjelpepleier	X	X	X
Kirsti Dypvik	sykepleier	X	X	X
Ingrid S. A. Nilsen	hjelpepleier		X	X
Christer Hederberg	kommuneoverlege		X	
			(pr. telefon)	
Mohammed Mosaad Mohammed	sykehjemslege		X	
Ann Sissel Sørgeård	sykepleier		X	
Hilde Vonstad	avdelingsleder		X	X
Torodd Gustavsen	enhetsleder	X	X	X
Kurt Fossvik	konst. rådmann	X		
Grete Prestegård	avdelingsleder	X		
Defor Zihajic	hjelpepleier			X

Rakel B. Braatu sykepleier

X

Fra tilsynsmyndighetene deltok:

Karoline Olvik, rådgiver/ jurist

Anne-Grethe Karlsson, ass. fylkeslege

Julie Tangen, seniorrådgiver/ sykepleier

Grethe Ellingsen, seniorrådgiver/ sykepleier

Salten kommunerevisjon IKS
v/ revisjonssjef
Postboks 140

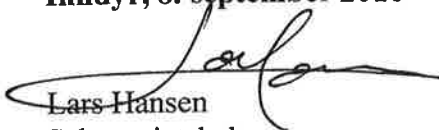
8201 FAUSKE

Spørsmål om planer og tiltak for å sikre fortsatt god bemanning og kompetanse i revisjonsselskapet

Arbeidsutvalget i sekretariatselskapet har hatt møte 31. august 2016, hvor det bl.a ble drøftet den sårbarhet som gjelder i egen virksomhet ut fra at arbeidsoppgavene dekkes av kun 1 ansatt. I forlengelsen av denne drøftingen fremkom det i tillegg noe bekymring i forhold til hvordan kontrollutvalgenes felles revisjon vil løse sitt oppdrag de kommende årene. På denne bakgrunn sendes denne henvendelsen med spørsmål om informasjon til kontrollutvalgene om revisjonsselskapets planer og tiltak for å fortsatt ivareta bemanning og kompetanse.

Kontrollutvalgene har over tid uttrykt en generell tilfredshet med hvordan Salten kommunerevisjon IKS har løst sine revisjonsoppdrag. Arbeidsutvalget ser heller ingen grunn til at dette vil endre seg i den umiddelbare fremtid. Samtidig registrerer vi at selskapet de senere årene har hatt utfordringer med rekruttering, men også at selskapet er i en situasjon hvor nesten halvparten av de ansatte er nær pensjonsalder. Vi er noe bekymret for det som vi oppfatter som en sårbar situasjon for vår revisjon, og vil derfor utfordre revisjonsselskapet til gi kontrollutvalgene en grundig informasjon om selskapets planer og tiltak for å sikre en kommunene en kompetent revisjon også de nærmeste årene.

Inndyr, 8. september 2016

Lars Hansen
Sekretariatsleder

SAK 21/16

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
21.09.2016

Vedlegg:

•

Forslag til vedtak:

Inndyr 8. september 2016

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget